

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/58/2012
Identifikačné číslo spisu:	3008200728
Dátum vydania rozhodnutia:	13.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3008200728.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: O. N., nar. XX. T. XXXX, bytom C. zast.: JUDr. Milošom Mojtom, advokát so sídlom advokátskej kancelárie Odbojárov č. 223/12, Nemšová, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o invalidnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 11. júna 2012 č. k. 14Sd/274/2008-127, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. júna 2012 č. k. 14Sd/274/2008-127 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

K rozhodnutiu 1:

1. Rozhodnutím 1 č. XXX XXX XXXX zo 06. augusta 2008 (č.l. 4) odporkyňa podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že navrhovateľovi patrí invalidný dôchodok v nezmenenej sume, nakoľko podľa záverov Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia odporkyne, pobočky Trenčín sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok navrhovateľa na výplatu invalidného dôchodku.

3. Ďalej konštatovala, že posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa je obsahom pripojenej lekárskej správy z 25. júna 2008, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a sú v nej uvedené všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom na vyhotovenie posudkového záveru o tom, že navrhovateľ je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb.

4. Na podklade zmeny miery poklesu u navrhovateľa odporkyňa následne vydala dve nižšie uvedené zmenové rozhodnutia I. a II.

K rozhodnutiu I.:

5. Rozhodnutím I. č.: XXX XXX XXXX X z 05. novembra 2010 (č.l. 84) odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a podľa § 29 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Ďalej konštatovala, že priznaním invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. od 18. decembra 2006 v sume 4.360,-Sk mesačne, súčasne podľa § 263a ods. 5 citovaného zákona zaniká od 18. decembra 2006 nárok navrhovateľa na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok. Súčasne na podklade platného valorizačného mechanizmu od 01. júla 2007 mu zvýšila invalidný dôchodok na sumu 4.633,-Sk mesačne.

K rozhodnutiu II.:

6. Rozhodnutím II. č.: XXX XXX XXXX X. z 10. novembra 2010 (č.l. 87) odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. zvýšila sumu invalidného dôchodku navrhovateľa od 26. septembra 2007 na sumu 5.225,-Sk mesačne.

Tiež konštatovala, že v zmysle valorizačného mechanizmu od 1. júla 2008 mu zvýšila invalidný dôchodok na sumu 5.487,-Sk mesačne. Podľa § 293a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. mu k 1. januáru 2009 patrí invalidný dôchodok v sume 182,20 € mesačne, pričom na podklade hore uvedeného valorizačného mechanizmu mu od 1. januára 2009 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 194,90 € mesačne.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

7. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ opravný prostriedok z 23.02.2009 označený ako Odvolanie proti Sociálnej poisťovni Rožňava.

8. V návrhu uviedol, že s napadnutým rozhodnutím nesúhlasí, pretože jeho zdravotný stav je zlý, bol mu odobratý ľavý bedrový kĺb, končatinu má kratšiu o 8 cm, jeho svalová hmota je výrazne obmedzená a s veľkými ťažkosťami sa pohybuje za pomoci dvoch francúzskych barlí.

9. Ďalej poukázal na to, že sa mu pridružili aj ďalšie ochorenia - skolióza chrbtice, artróza a nie je schopný samostatne vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť.

Žiadal, aby bol znovu prešetrený jeho zdravotný stav, pretože nesúhlasí s percentuálnym ohodnotením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej len „MPSVZČ“) a aby bol mu priznaný plný invalidný dôchodok. Na podklade uvedeného navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť.

10. Odporkyňa na podklade podaného odvolania preskúmala zdravotný stav navrhovateľa dňa 28. januára 2009, a to posudkovým lekárom ústredia so sídlom v Trenčíne, MUDr. U. H.. Tento po posúdení všetkých dostupných lekárskejších správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa považoval chronickú osteomyelitídu v remisi bez zvýšenia percentuálnej miery poklesu za iné zdravotné postihnutie, pričom nestanovil konkrétnu MPSVZČ, ale uznal navrhovateľa naďalej za čiastočne invalidného.

Vo výroku posudku uviedol, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. v

znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z.z. a zákona č. 107/1999 Z.z., ale je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné a duševné schopnosti dosahujú polovicu schopností u zdravých občanov na výkon sústavného zamestnania. Čiastočná invalidita trvá naďalej. Kontrolnú lekársku prehliadku určil na jún 2011.

B)

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutiami I. zo dňa 5. novembra 2010 a II. zo dňa 10. novembra 2010 ako vecne správne v zmysle § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil, nakoľko opravnému prostriedku nebolo možné vyhovieť.

12. Krajský súd na pojednávaniach vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom navrhovateľa, napadnutým rozhodnutím odporkyne, zmenovými rozhodnutiami, posudkovým spisom, dávkovým spisom, výsluchom zástupcov odporkyne a ostatným spisovým materiálom.

13. Krajský súd z posudkového a dávkového spisu zistil, že navrhovateľ bol na podklade jeho žiadosti od januára 1989 uznaný za čiastočne invalidného dôchodcu, pri kontrolnej lekárskej prehliadke v auguste 2005 bol uznaný za invalidného s mierou poklesu 45%, pri kontrolnej lekárskej prehliadke v decembri 2006 v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky bol uznaný naďalej za čiastočne invalidného a pri kontrolnej lekárskej prehliadke v júni 2008 na podnet navrhovateľa bol pobočkou odporkyne uznaný opakovane naďalej čiastočne invalidným.

Napokon dňa 5. septembra 2008 opakovane na jeho podnet nebol uznaný invalidným, ale naďalej čiastočne invalidným, a vzhľadom k podaniu opravného prostriedku bol dňa 14. januára 2009 prehodnotený jeho zdravotný stav pobočkou odporkyne, ktorá zotrvala na pôvodnom posudkovom závere.

14. V rámci ďalšieho dokazovania, ako i k námietkam navrhovateľa (nesúhlas so závermi lekárskeho posudku posudkových lekárov ústredia), ako aj k predloženým aktuálnym lekárske nálezom, krajský súd v posudzovanej veci nariadil odporkyni vykonať nové kontrolné posudky, ich doplnky za súčasného pribratia znalca z odboru zdravotníctvo - ortopédia, traumatológia o aktuálnom zdravotnom stave navrhovateľa a jeho MPSVZČ.

15. Posudkami a doplnkami posudkových lekárov ústredia odporkyne a znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie ortopédia, traumatológia boli postupne deklarované závery v rozsahu, takto:

- MUDr. U. H. ku dňu 22. októbra 2009 sa zdravotný stav navrhovateľa nezmenil;
- dňa 28. apríla 2010 MUDr. U. H. v zmysle vykonaného kontrolného posudku bolo za rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľa určená coxarthrosis I.sin. ťažkého stupňa - 40% so zvýšením percentuálnej miery poklesu o 10% za iné zdravotné postihnutie, to od 26. septembra 2007;
- dňa 29. júna 2010 MUDr. U. H. vyhotovený doplnok s potrebou vyznačenia dátumu vzniku nároku na invalidný dôchodok;
- dňa 16. decembra 2011 MUDr. A. M., znalcom, vypracovaný znalecký posudok so záverom, že navrhovateľ má závažné postihnutie ľavej dolnej končatiny v dôsledku opakovaných operácií ľavého bedrového kĺbu s následnou ťažkou koxartrózou, skrátením ľavej dolnej končatiny o 7,5 cm a stredne ťažkou hypotrofiou svalstva ľavého stehna a predkolenia, a určil MPSVZČ na 40% + 10%, celkom 50%;
- dňa 13. januára 2012 MUDr. U. H. bol doplnený posudok v intenciách znaleckého posudku s konštatovaním, že zdravotný stav navrhovateľa sa nezmenil a bol posúdený rovnakým spôsobom ako súdnym znalcom;
- dňa 02. apríla 2012 MUDr. U. H. v súvislosti s námietkami navrhovateľa (bedrový kĺb vlastne nemá preto nie koxartróza ťažkého stupňa) bol doplnený posudok o záver, že totálna endoprotéza mu bola extrahovaná, je prítomný len hrubý pahýľ stehennej kosti, avšak v praxi všetky afekcie bedrových kĺbov sa v rámci zjednodušenia uzatvárajú ako koxartróza.

16. Na podklade zmeny miery poklesu u navrhovateľa, odporkyňa následne vydala hore uvedené dve

zmenové rozhodnutia (viď body č. 5 a 6).

17. S poukazom na ustanovenia § 70 ods. 1, § 73, § 82 ods. 1, § 82 ods. 2, § 112 a § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. a na výsledky vykonaného dokazovania krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci príslušné posudkové komisie, ako aj znalec pribratý do konania, náležité posúdili zdravotný stav navrhovateľa. Všetky posudky sú po stránke medicínskej zdôvodnené a v zásadných otázkach si vzájomne neodporujú. Krajský súd zotrval na názore, že v súčasnosti zdravotný stav navrhovateľa neodôvodňuje zmenu pre iný záver, než aký bol prijatý ostatným posúdením posudkovou komisiou ústredia odporkyne.

Tak tiež krajský súd zdôraznil to, že oprávnenému prostriedku navrhovateľa bolo čiastočne vyhovené.

18. Ďalej krajský súd pripomenul, že v budúcnosti, pri zhoršení zdravotného stavu navrhovateľa nie je vylúčená možnosť nového posúdenia jeho zdravotného stavu. Napokon, u navrhovateľa je nariadená práve na takéto posúdenie kontrolná lekárska prehliadka na mesiac január 2013.

Podľa § 71 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 71 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

III.

Odvolanie navrhovateľa/stanoviská

A)

19. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 16.07.2012 (č.l. 135) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukázal na nesprávnu diagnózu môjho ochorenia, ktorú uvádza posudkový lekár MUDr. H. ako rozhodujúcu. Najmä spochybnil obmedzenie pohyblivosti ľavého bedrového kĺbu, ktorý už od roku 2007, po vybratí totálnej endoprotézy, nemá.

Vo vzťahu k záverom súdneho znalca (ťažká koxartroza) navrhovateľ spochybnil nezaujatosť súdneho znalca, ktorého vybrala odporkyňa.

20. Ďalej navrhovateľ na podporu svojej tvrdení odkázal na ustanovenie § 71 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. Podľa mienky navrhovateľa najviac porovnateľným zdravotným postihnutím je to, ktoré je uvedené v kapitole XV. odd. G bod 43. písm. c), t.j. porušenie funkcie končatiny (výrazná deformácia, svalová atrofia, porucha motorickej funkcie a iné).

21. Ďalej navrhovateľ poukázal na zanedbanú starostlivosť od roku 1973 zo strany lekárskeho personálu, ktorá je príčinou jeho súčasného nepriaznivého zdravotného stavu.

22. Záverom navrhovateľ požadoval od odvolacieho súdu, aby zmenil rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne zruší v celom rozsahu.

B)

23. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 31.07.2012 (č.l. 138) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje odporkyňa za relevantné.

Posúdenie zdravotného stavu, t.j. skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa a s tým súvisiaceho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa boli

vykonané podľa § 153 ods. 3 a 5 zákona č. 461/2004 Z.z. Nakoľko námietky už navrhovateľ uplatnil v konaní pred krajským súdom, tak na ich základe bolo doplnené dokazovanie v spochybňovaných zisteniach, pričom posudkoví lekári sociálneho poistenia vyhotovili logické a jednoznačné posudky, ktoré sa zhodujú.

24. Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala potvrdiť rozsudok napadnutý odvolaním ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) konajúci senát jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. potvrdil.

26. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) Najvyšší súd zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj opravného prostriedku, ktorým sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

27. Súčasne Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie odporkyne napadnuté navrhovateľom. Podľa súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo/84/2007, sp. zn. 6 Sžo/98/2008, sp. zn. 1 Sžo/33/2008, sp. zn. 2 Sžo/5/2009, či sp. zn. 8 Sžo/547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených opravným prostriedkom rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami, ale aj účastníkmi.

28. Následne v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd vopred avizuje, že po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k hore vymedzenej skutkovej otázke.

29. Z priloženého administratívneho spisu Najvyšší súd zistil, že odporkyňa napadnutým rozhodnutím

zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku. Pri odôvodnení svojho rozhodnutia vychádzala zo skutkových (medicínskych) zistení o zdravotnom stave navrhovateľa, ktoré sú zachytené v posudkových podkladoch vypracovaných príslušnými lekármi.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu vyslovila odporkyňa svoj právny záver, že sa nezmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku. Voči tak sformulovaným dôvodom navrhovateľ brojil svojim odvolaním so všeobecne sformulovaným tvrdením, že s podporou ustanovenia § 71 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. najviac porovnateľným zdravotným postihnutím s postihnutím navrhovateľa je to, ktoré je uvedené v kapitole XV. odd. G bod 43. písm. c) prílohy k zákonu.

30. Je povinnosťou správneho súdu, aby mal pred svojím rozhodnutím vo veci k dispozícii kompletný administratívny spis, a na zabezpečenie tohto cieľa mu ponúka platný Občiansky súdny poriadok množstvo oprávnení. Pre správne súdnictvo je administratívny spis odporkyne ako správneho orgánu základným podkladom na posúdenie riadneho zistenia skutkového stavu, ako aj možných nedostatkov tohto procesu. Medzi možné nedostatky sa najmä zaraďuje špatné vyhodnotenie vykonaných dôkazných prostriedkov alebo nedôvodné odmietnutie dôkazných prostriedkov (v prejednávanej veci ide o relevantnú zdravotnú dokumentáciu vo forme rôznych lekárskejších správ alebo posudkov), ktoré by mohol navrhnúť alebo predložiť navrhovateľ.

31. Najvyšší súd vo svojej konštantnej judikatúre už viackrát zdôraznil (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. ISo/112/2010 z 11.01.2011), že iba výnimočne je možné v konaní podľa 2 a 3. hlavy 5. časti Občianskeho súdneho poriadku správnom súdnictve v zmysle § 250q ods. 1 veta druhá O.s.p. vykonávať dôkazy, ktoré správny orgán počas konania nevykonával, a to aj bez svojho zavinenia. Tento záver vyplýva z odlišného charakteru správneho súdnictva, a to aj pre konanie o opravnom prostriedku, v ktorom prevažuje kasačný spôsob (§ 250i ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.) prieskumu napadnutých správnych rozhodnutí, tzn. že správny súd vykonáva iba prieskum správnosti zistenia skutkového stavu (tzn. nerozpornosti vyslovených odborných medicínskych záverov o zdravotnom stave navrhovateľa) na základe podkladov obsiahnutých v pripojenom správnom spise (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.).

Ak na základe vyslovených námietok správny súd dospeje k názoru, že takýto skutkový stav nebol riadne zistený, nie je to dôvod na súdne zisťovanie riadneho skutkového stavu vykonávaním dôkazov, ale naopak je to zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu.

Podľa § 250q ods. 1 O.s.p. platí, že ak nedôjde k vybaveniu opravného prostriedku spôsobom uvedeným v § 250f, 250o alebo 250p, nariadi súd pojednávanie. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

32. Občiansky súdny poriadok medzi zrušovacie dôvody správneho súdnictva spojené so skutkovým stavom zaraďuje najmä také zistenie skutkového stavu, ktoré je zákonodarcom prezentované ako nedostačujúce na posúdenie veci (viď § 250j ods. 2 písm. c/ v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.). Uvedená vada v zistení skutkového stavu (t.j. nie riadne zistený skutkový stav) môže kolísať v rôznych medziach, a to:

i. neúplne zistený, tzn. s riadnou oporou v právnom poriadku neboli zistené všetky potrebné skutočnosti (napríklad prehliadnutie konkrétnej skutočnosti alebo odmietnutie vykonania predkladaného alebo požadovaného dôkazu a iné),

ii. nedostatočne (kvázi úplne) zistený, tzn. bez riadnej opory v právnom poriadku (napríklad následkom omylu pri výbere ustanovenia) boli zistené celkom iné a teda nepotrebné skutočnosti, poprípade s riadnou oporou v právnom poriadku boli predložené alebo získané dôkazné prostriedky nesprávne vyhodnotené (napríklad špatne určený vek žiadateľa alebo jeho zdravotné postihnutie, a to aj na základe nepravdivých, falšovaných, či pozmenených informácií alebo dokumentov, alebo zamlčaním podstatných údajov dôležitých pre dávkové konanie a iné vady skutkového stavu), alebo

iii. nelegálne zistený skutkový stav, tzn. v rozpore s právnom poriadkom (najmä v rozpore s právnym predpisom upravujúcim oprávnené používanie rôznych zisťovacích metód a s následkami uvedenými v ustanovení § 7 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov /zákon o ochrane pred odpočúvaním/).

33. Ďalej Najvyšší súd zdôrazňuje, že je nemysliteľné bez znalosti konkrétnej právnej oblasti (v prejednávanej veci ustanovení platných predpisov práva sociálneho zabezpečenia, a to nielen z pohľadu vnútroštátneho, ale aj medzinárodnoprávneho) vymedzovať skutkový stav. Z uvedeného vyplýva vzájomná (recipročná) previazanosť skutkového stavu a právnej subsumcie v tom duchu, že skutkový stav má minimálne tak významný vplyv na voľbu konkrétneho právneho ustanovenia ako právne ustanovenie na riadne posúdenie právneho stavu.

Skutkový stav v sociálnych dávkových konaniach je svojim rozsahom, ako aj obsahom výslednou mozaikou zloženou z jednotlivých skutočností o zdravotnom a inom stave žiadateľa získaných v procese dokazovania vedeného najmä podľa ustanovení § 196 zák. č. 461/2003 Z.z. Pri žiadosti o zvýšenie raz priznaného invalidného dôchodku sa najmä zisťujú, resp. preverujú skutočnosti získané v procese lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 a nasl. zák. č. 461/2003 Z.z.) preukazujúce naplnenie hypotézy ustanovenia § 70, resp. § 71 zák. č. 461/2003 Z.z.

34. V súvislosti s hore uvedeným a v úmysle zachovať doterajšiu judikatúru, Najvyšší súd odkazuje na svoj rozsudok sp. zn. 1Sžso/33/2010 z 22.03.2011 (celú časť relevantnú pre prejednávajúcu vec odvolací súd v zmysle § 250ja ods. 7 O.s.p. následne cituje):

„V správnom konaní je vykonanie dôkazov veľakrát spojené, resp. si vyžaduje osobitné znalosti na to, aby bol správne verifikovaný obsah dôkazu. Aj v konaniach spojených s posúdením zdravotného stavu žalobcu [navrhovateľa - poznámka konajúceho súdu] sa vyžadujú na zistenie skutkového stavu osobitné, najmä medicínske znalosti, ktorými sudcovia bežne nedisponujú.

Je celkom logické, že žalobca v súdnom konaní prezentuje svoje subjektívne predstavy, prečo by malo byť rozhodnutie správneho orgánu preňho priaznivé. Toto však na úspech v súdnom prieskume správnych rozhodnutí je nepostačujúce, pokiaľ žalobca okrem svojich predstáv neponúkne právne relevantnú argumentáciu (dôkazné prostriedky) na ich podporu (procesná zásada bremena tvrdenia). “

35. Ak na základe námietok nielen vznesených, ale aj navrhovateľom podložených relevantnými dôkaznými prostriedkami (§ 120 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) správny súd dospeje k názoru, že takýto skutkový stav nebol riadne zistený, nie je to dôvod na súdne zisťovanie riadneho skutkového stavu vykonávaním dôkazov, ale naopak je to zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu.

Nakoľko však navrhovateľ takto nepostupoval, t.j. že nepredložil relevantné listiny na podporu svojho tvrdenia o zhoršenom zdravotnom stave, ktorý nebol údajne posudkovými lekármi odporkyne dostatočne posúdený, Najvyšší súd musel odvolacie námietky navrhovateľa označiť za nedôvodné.

V.

36. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom uvádza, že napadnuté rozhodnutie odporkyne po stránke tak formálnej, ako i obsahovej má náležitosti rozhodnutia v zmysle § 209 zák. č. 461/2003 Z.z. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že navrhovateľ nespĺňa zákonné podmienky pre zvýšenie priznaného invalidného dôchodku.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené, ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

37. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľa, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1Sžso/33/2010, ako aj sp. zn. 1So/112/2010, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol

tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

38. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo. Platenie trov konania ustanovenému advokátovi (č.l. 22) bude riešiť súd, ktorý ho ustanovil.

39. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).